

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AK og AL stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål nr. AK

Hvilke skridt agter ministeren aktivt at tage for at vende den stærkt negative bestandsudvikling for agerlandets fugle, herunder især vibe, agerhøne, sanglærke, bynkefugl og bomlærke?

Spørgsmål nr. AL

Vil ministeren kommentere det program på 8 punkter, som Dansk Ornitologisk Forening (DOF) har udarbejdet til at hjælpe agerlandets fugle på fode igen?

Svar

Først og fremmest vil jeg gerne sige, at det går godt for de fleste af vores fuglearter. Specielt de fugle der lever i skov, haver, byområder og vådområder trives godt og er i fremgang. Og næsten alle vores rovfugle trives godt. Både havørnen, kongeørnen og vandrefalken er vendt tilbage og er igen blevet danske ynglefugle.

Det er der heldigvis en god grund til. Naturgenopretningen går hurtigere end nogensinde før. I øjeblikket gennemfører regeringen en af danmarkshistoriens største indsatser for naturgenopretning nogensinde. Senest har vi afsat 558 mio. kr. fra 2006-2009 til en lang række konkrete naturinitiativer, der skal sikre en rigere, renere og bedre natur. Derudover er den ordinære naturforvaltning fortsat.

Men jeg er opmærksom på, at der er særlige problemer for agerlandets fugle. Det er ikke kun tilfældet i Danmark, men i hele Nordvesteuropa. Det er resultatet af en historisk udvikling de sidste hundrede år.

Årsagerne skal vi finde i den moderne landbrugsudvikling, hvor vi er blevet meget dygtige og effektive til fødevareproduktion. Tidligere var der mere variation i landbruget, som i dag er blevet afløst af større og mere effektive enheder. En udvikling, som har gjort os selvforsynende med fødevarer og har gjort Danmark til et af verdens førende lande på området.

Det er en udvikling som har haft konsekvenser for agerlandets fugle, bl.a. viben, lærken, agerhønen, bomlærken og bynkefuglen, som alle er gået tilbage.

Dog er ingen af disse agerlandsfugle endnu på rødlisten eller truede som sådan på landsplan. De forekommer stadig hyppigt enten i agerlandet eller på mange steder rundt omkring i landet, hvor der gøres en stor indsats i form af naturpleje.

Regeringens landsdækkende indsats er således målrettet både naturgenopretning og pleje, skovrejsning og overgang til mere naturnær skovdrift.

Sandheden er, at der aldrig har været sat flere penge af til naturen end tilfældet er nu. Mens Miljøministeriet under den tidligere regering brugte 223 mio. kr. om året på vand og naturindsatsen – bruger vi i dag 360 mio. kr. om året. Og hvis vi medregner Fødevareministeriets bidrag til bl.a. økologi og miljøvenligt landbrug er forskellen endnu større – så bruger vi faktisk mere end dobbelt så meget i dag.

Regeringen vil fortsætte sin indsats, men naturtilstanden ændres ikke hen over natten. Det er et langt sejt træk, som skal til, og som det kan tage årtier, før vi ser resultaterne af.

Der vil også fortsat blive holdt øje med udviklingen i fuglelivet i det åbne landbrugsland. Gennem en samarbejdsaftale siden 2004 med Dansk Ornitologisk Forening støtter regeringen de årlige punkttællinger med 450.000 kr. årligt. Det er et overvågningsprogram, som løbende følger udviklingen af fuglebestandene, og der udarbejdes et særligt agerlandsindeks, som fortæller om status for agerlandets fugle. Et indeks, som er basis for netop de spørgsmål, jeg har lejlighed til at drøfte med udvalget i dag.

Jeg har med interesse læst Dansk Ornitologisk Forenings forslag til program for agerlandets fugle, og jeg er enig med DOF i, at det er vigtigt, at vi fortsat er opmærksomme på, hvordan vores fugle i agerlandet har det.

Fødevareministeriet har oplyst overfor mig, at en række af de forslag, DOF har fremsat, allerede eksisterer i dag i form af frivillige tilskudsmuligheder, som landmænd kan søge. Som eksempel skal jeg nævne tilskud til udtagning til eller etablering af græsarealer, tilskud til pleje ved afgræsning eller slæt af græs- og naturarealer samt ekstensivering af driften ved senere udbinding eller høslæt. Der er heller ikke noget til hinder for, at hensyn til viben kan indgå i den samlede vurdering af projekterne under tilskudsordningen til læhegn og biotopforbedrende beplantninger.

Desuden støtter regeringen forskning og udvikling af systemer i den danske økologisektor, som kan minimere de naturmæssige forstyrrelser ved mekanisk ukrudtbekæmpelse i økologiske landbrug - et problem, der således allerede er fokus på.

Derfor mener jeg, at vi med de nuværende ordninger og initiativer allerede er nået et godt stykke af vejen i forhold til at gøre agerlandet mere fuglevenligt.

Der skal dog gøres mere og Regeringens Grøn Vækst udspil skal forene et højt niveau for natur- og miljøbeskyttelse med mere og bedre tilgængelig natur og samtidig give plads til en moderne og konkurrencedygtig landbrugsproduktion.

Det vil i den sammenhæng være oplagt, at se på hvordan vi kan regulere landbrugets pesticidforbrug, så det vil medvirke til en forbedring af levevilkårene for mange dyre- og plantearter, herunder også få direkte betydning for fuglene i agerlandet.